

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Oblast a obor jsou realizovány v povinném předmětu Matematika a ve volitelných předmětech Základní cvičení z matematiky, Rozšiřující cvičení z matematiky, Finanční matematika a bankovníctví, Deskriptivní geometrie I, Deskriptivní geometrie II, Matematický seminář, Maturitní strategie pro matematiku, Cvičení z matematiky, Diferenciální a integrální počet.

Předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení

Matematika výrazně rozvíjí logické a abstraktní myšlení žáků. Výuka gymnaziální matematiky vede k tvůrčímu a samostatnému myšlení formou řešení úloh, které jsou následně potřebné pro odborné řešení problémů z praxe (statistická zpracování dat, finanční matematika, prostorová představivost, vědecký výzkum).

Časové a organizační vymezení

Předmět matematika je řazen jako povinný předmět ve všech třech zaměřeních do čtyř ročníků, ovšem s různou hodinovou dotací vymezenou konkrétním učebním plánem. Ve třetím a čtvrtém ročníku budou žákům nabídnuty jednoleté volitelné předměty v rozsahu dvou hodin týdně, jejichž náplň souvisí se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a příroda (Fyzika), Informatika a informační a komunikační technologie. Výuka probíhá ve třídách, v jedné hodině týdně jsou žáci děleni do dvou skupin, a to v prvním až třetím ročníku tříd humanitního zaměření a v prvním ročníku tříd přírodovědného a programátorského zaměření. Výuka může být doplněna ročníkovými pracemi, odbornými exkurzemi, odbornými dny.

Ve druhém a třetím ročníku jsou ve třídách přírodovědného a programátorského zaměření nabízeny dva povinně volitelné semináře Základní cvičení z matematiky a Rozšiřující cvičení z matematiky. Z těchto dvou seminářů si musejí žáci druhého a třetího ročníku vybrat právě jeden. Žáci jsou v těchto seminářích v jedné hodině týdně děleni do dvou skupin. Nedojde-li ve druhém, resp. třetím, ročníku k přerozdělení tříd přírodovědného a programátorského zaměření do uvedených seminářů, výuka probíhá ve třídách pouze v předmětu Matematika v rozsahu předmětů Matematika a Rozšiřující cvičení z matematiky; v jedné hodině týdně jsou žáci děleni do dvou skupin.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji

Kompetence k učení:

- učitel žáka vede ke studiu a orientování se v odborné literatuře
- učitel žáka vede ke tvořivému zpracování získaných informací
- učitel žáka vede k samostatnému řešení problémů
- učitel žáka vede k hledání originálních způsobů řešení
- učitel žáka vede k různé prezentaci výsledků řešení (pisemné, grafické, počítačové)

Kompetence k řešení problémů:

- učitel žáka vede k analýze problému a matematizaci reálné situace
- učitel žáka vede k hledání různých postupů řešení a výběru optimálního způsobu řešení
- učitel žáka vede k hledání kontrolních mechanismů, s jejichž pomocí usuzuje na správnost závěrů řešení
- učitel žáka vede k využívání dostupných technologií (kalkulačka, počítač) při získávání potřebných informací

Kompetence komunikativní:

- učitel žáka vede ke správnému formulování odborných dotazů

- učitel žáka vede k preciznímu využívání matematických symbolů a grafických značek
- učitel žáka vede k formálně správnému odbornému vyjadřování při písemném i mluveném projevu

Kompetence sociální a personální:

- učitel žáka vede k aktivní spolupráci s učitelem i žáky v pracovním týmu

Kompetence občanské:

- učitel žáka vede k respektování názorů spolužáků a učitele, k tolerování schopností ostatních žáků

Kompetence k podnikavosti:

- učitel žáka cíleně vede k rozvoji osobních předpokladů v souvislosti s budoucím profesním zaměřením
- zařazením některých partií matematiky (například finanční matematika, statistika) učitel žáka připravuje na řešení a rozhodování v situacích, které jsou v životě dnešních lidí zcela běžné – hypotéky, pojištění, daně, spoření
- učitel vede žáka k zapojení do předmětových olympiád a soutěží, čímž je mu umožněno srovnání v konkurenci s jeho vrstevníky

Výstupy ŠVP	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému 	<p>I. ZÁKLADNÍ POZNATKY Z MATEMATIKY</p> <p>Množiny</p> <p>Výroková logika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základní typy množin, určení, operace (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Intervaly (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Výrok a jeho negace (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Složené výroky (konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence) a jejich negace (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Kvantifikované výroky a jejich negace (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Definice, věty, důkazy (Hu*, PŘ-3, Pg-3) 	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, 	<p>Číselné obory</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozená, celá, racionální a reálná čísla (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Druhá a třetí odmocnina, jednoduché operace s odmocninami (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Absolutní hodnota reálného čísla (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Zavedení a základní vlastnosti komplexních čísel, operace s komplexními čísly, absolutní hodnota komplexního čísla 	

<p>určuje definiční obor výrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav 	<p>Elementární teorie čísel</p> <p>Mocniny</p> <p>Výrazy s proměnnými – mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami</p> <p>II. ROVNICE A NEROVNICE</p> <p>Lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou</p>	<p>(Hu*, PŘ-4, Pg-4)</p> <ul style="list-style-type: none"> Geometrické znázornění komplexních čísel, goniometrický tvar, Moivreova věta (Hu*, PŘ-4, Pg-4) Řešení kvadratických rovnic s reálnými koeficienty v oboru komplexních čísel (Hu*, PŘ-4, Pg-4) Řešení kvadratických rovnic s komplexními koeficienty, binomických rovnic v oboru komplexních čísel (PŘ-4, Pg-4, rozšiřující učivo) Zápisy přirozených čísel, násobek a dělitel čísla, znaky dělitelnosti, prvočísla, čísla složená, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek (průběžně) Mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) Mocniny s reálným exponentem (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) Odmocniny: definice n-té odmocniny, počítání s odmocninami (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) Sčítání, násobení a dělení mnohočlenů, rozklad mnohočlenů (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) Krácení, rozšiřování, sčítání, násobení a dělení lomených výrazů (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) Vyjádření neznámé ze vzorce (průběžně) Lineární rovnice, lineární nerovnice, rovnice s neznámou ve jmenovateli 	<p><i>Slovní úlohy</i></p>
---	---	--	----------------------------

	<p>Lineární rovnice a nerovnice s více neznámými a jejich soustavy</p> <p>Kvadratická rovnice a nerovnice</p> <p>Rovnice vyšších stupňů</p> <p>Některé rovnice a nerovnice, které lze převést na kvadratické a lineární</p>	<p>(Hu-1, PŘ-1, Pg-1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grafické řešení lineárních rovnic a nerovnic (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Soustavy lineárních nerovnic (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) <ul style="list-style-type: none"> • Lineární rovnice se dvěma neznámými (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Soustavy lineárních rovnic se dvěma a více neznámými (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Grafické řešení soustav lineárních rovnic a nerovnic (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) <ul style="list-style-type: none"> • Neúplná a obecná kvadratická rovnice (diskriminant, kořeny) (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Vztahy mezi kořeny a koeficienty (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Grafické řešení kvadratické rovnice (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Kvadratická nerovnice (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Grafické řešení kvadratické nerovnice (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) <ul style="list-style-type: none"> • Řešení rovnic vyšších stupňů (PŘ-1, Pg-1, rozšiřující učivo) <ul style="list-style-type: none"> • Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Rovnice a nerovnice s absolutními hodnotami (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Rovnice s neznámou pod odmocninou (Hu-1, PŘ-1, Pg-1) • Nerovnice s neznámou pod odmocninou 	<p><i>Slovní úlohy</i></p>
--	---	--	----------------------------

	<p>Rovnice a nerovnice s parametry</p> <p>Logaritmické a exponenciální rovnice a nerovnice</p> <p>Goniometrické rovnice a nerovnice</p>	<p>(Př-1, Pg-1, rozšiřující učivo)</p> <ul style="list-style-type: none"> Soustavy lineárních a kvadratických rovnic s více neznámými (Hu-3, Př-1, Pg-1) Použití substituce (průběžně) Lineární a kvadratické rovnice s parametrem (Hu-1*, Př-1, Pg-1) Lineární a kvadratické nerovnice s parametrem (Př-1, Pg-1, rozšiřující učivo) Logaritmické a exponenciální rovnice (Hu-2, Př-2, Pg-2) Logaritmické a exponenciální nerovnice (Hu*, Př+Pg-2†) Goniometrické rovnice (Hu-2, Př-2, Pg-2) Goniometrické nerovnice (Hu*, Př+Pg-2†) 	<p><i>Řešení aplikačních úloh – fyzika, chemie</i></p> <p><i>Řešení aplikačních úloh – fyzika</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly diskutuje a kriticky hodnotí statistické informace a daná statistická sdělení volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám 	<p>III. KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST, STATISTIKA</p> <p>Faktoriál, kombinační čísla a jejich vlastnosti</p> <p>Kombinatorika – elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace bez opakování</p> <p>Permutace, variace a kombinace s opakováním</p>	<ul style="list-style-type: none"> Faktoriál, kombinační čísla, Pascalův trojúhelník, výrazy s faktoriály (Hu-3, Př-1, Pg-1) Rovnice s faktoriály (Př-1, Pg-1) Kombinatorické pravidlo součtu a součinu, variace, permutace a kombinace bez opakování, variace s opakováním (Hu-3, Př-1, Pg-1) Permutace, kombinace s opakováním (Př-1, Pg-1, rozšiřující učivo) 	

	<p>Binomická věta</p> <p>Pravděpodobnost</p> <p>Statistika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Binomická věta (Hu-3, PŘ-1, Pg-1) • Náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů (Hu-3, PŘ-4, Pg-4) • Statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná a mezikvartilová odchylka) (Hu-3, PŘ-4, Pg-4) • Bernoulliho schéma, závislé jevy, korelace (PŘ-4, Pg-4, rozšiřující učivo) 	<p><i>Práce s daty, analýza a zpracování dat v různých reprezentacích</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice 	<p>IV. FUNKCE</p> <p>Obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce</p> <p>Vlastnosti funkcí</p> <p>Lineární funkce</p> <p>Funkce absolutní hodnota</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Definice funkce, jednoznačnost přiřazení, definiční obor, obor hodnot, graf funkce (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Monotónnost funkce (funkce rostoucí a klesající, funkce prostá), sudá a lichá funkce, omezená funkce, maximum a minimum funkce, periodická funkce (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Lineární funkce: definice, vlastnosti, graf lineární funkce a jeho využití při řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav, speciální případy lineární funkce – přímá úměrnost a konstantní funkce (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Funkce absolutní hodnota, lineární funkce s absolutními hodnotami, jejich grafy a vlastnosti (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) 	<p><i>Využití při řešení slovních úloh</i></p>

	<p>Kvadratická funkce</p> <p>Lineární lomená funkce</p> <p>Mocninné funkce, funkce druhá odmocnina</p> <p>Exponenciální a logaritmické funkce</p> <p>Goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kvadratická funkce: její vlastnosti, graf a jeho využití při řešení rovnic a nerovnic (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Kvadratické funkce s absolutními hodnotami (Hu*, PŘ-2, Pg-2) • Lineární lomená funkce: definice, vlastnosti a grafy, nepřímá úměrnost (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Lineární lomená funkce s absolutními hodnotami (Hu*, PŘ-2, Pg-2) • Mocninné funkce s přirozeným a celým exponentem (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Inverzní funkce, funkce druhá odmocnina (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Předpis inverzní funkce (PŘ+Pg-2+) • Exponenciální funkce: definice, graf a vlastnosti (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Logaritmická funkce: definice, graf a vlastnosti, logaritmus a věty o logaritmech (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Grafy funkcí s absolutními hodnotami (Hu*, PŘ+Pg-2+) • Goniometrické funkce: orientovaný úhel, definice, graf, vlastnosti (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) • Grafy funkcí s absolutními hodnotami (Hu*, PŘ+Pg-2+) • Goniometrické vzorce (Hu-2, PŘ-2, Pg-2) 	
--	---	---	--

	<p>Trigonometrie – sinová a kosinová věta; trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníka</p> <p>Posloupnost – určení a vlastnosti posloupností, aritmetická a geometrická posloupnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Trigonometrie, sinová, kosinová věta (Hu-2, Př-2, Pg-2) • Další trigonometrické věty (Př+Pg-2⁺) • Pojem posloupnosti, jejich zadání a vlastnosti (Hu-4, Př-4, Pg-4) • Aritmetická a geometrická posloupnost, finanční matematika (Hu-4, Př-4, Pg-4) 	<p><i>Aplikace v praxi</i></p> <p><i>Využití ve finanční matematice</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí • užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině • využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření 	<p>V. PLANIMETRIE, STEREOOMETRIE A ANALYTICKÁ GEOMETRIE</p> <p>PLANIMETRIE</p> <p>Rovinné útvary</p> <p>Konstrukční úlohy</p> <p>Zobrazení v rovině</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Geometrické útvary v rovině: přímka, polopřímka, úhel, dvojice úhlů (Hu-1, Př-1, Pg-1) • Trojúhelník, shodnost a podobnost trojúhelníků; mnohoúhelníky (Hu-1, Př-1, Pg-1) • Kružnice, kruh, úhly v kružnici (Hu-1, Př-1, Pg-1) • Obvody a obsahy rovinných útvarů (Hu-1, Př-1, Pg-1) • Euklidovy a Pythagorova věta (Hu-1, Př-1, Pg-1) • Množiny bodů dané vlastnosti, jednoduché geometrické konstrukce, konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků (Hu-2, Př-2, Pg-2) • Konstrukce na základě výpočtu (Hu-2, Př-2, Pg-2) • Shodná zobrazení: osová a středová souměrnost, posunutí, otočení, konstrukční úlohy (Hu-2, Př-2, Pg-2) • Stejnolehlost, konstrukční úlohy 	

<ul style="list-style-type: none"> • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky 	<p>STEREOMETRIE</p> <p>Úvod do stereometrie</p> <p>Polohové vlastnosti</p> <p>Metrické vlastnosti</p> <p>Tělesa</p> <p>ANALYTICKÁ GEOMETRIE</p> <p>Analytická geometrie – úvod</p> <p>Analytická geometrie v rovině</p> <p>Analytická geometrie v prostoru</p> <p>Kuželosečky</p> <p>Množiny bodů dané vlastnosti</p>	<p>(Hu-2, PŘ-2, Pg-2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volné rovnoběžné promítání, tělesa (Hu-4, PŘ-3, Pg-3) • Základní polohové vlastnosti bodů, přímek a rovin, řezy těles (Hu-4, PŘ-3, Pg-3) • Odchylky přímek a rovin, vzdálenosti bodů, přímek a rovin (Hu-4, PŘ-3, Pg-3) • Objemy a povrchy těles (Hu-4, PŘ-3, Pg-3) • Soustava souřadnic, vzdálenost bodů, vektory v rovině a operace s nimi (Hu-3, PŘ-3, Pg-3) • Souřadnice, vektory v prostoru a operace s nimi (PŘ+Pg-3†) • Vyjádření přímky v rovině, vzájemná poloha přímek v rovině (Hu-3, PŘ-3, Pg-3) • Vyjádření přímky a roviny v prostoru, polohové a metrické úlohy v prostoru (PŘ+Pg-3†) • Kružnice, elipsa, hyperbola a parabola – analytické vyjádření a vlastnosti (Hu-3, PŘ-3, Pg-3) • Vzájemná poloha kuželosečky a přímky (Hu-3, PŘ-3, Pg-3) • Analytické vyšetření množin bodů dané 	
---	---	--	--

		vlastnosti (Př+Pg-3†)	
--	--	--------------------------	--

* Matematický seminář

† Rozšiřující cvičení z matematiky

Předmět: **Základní cvičení z matematiky**

Časové a organizační vymezení

Předmět Základní cvičení z matematiky je řazen jako jednoletý povinně volitelný předmět ve druhém a třetím ročníku ve třídách přírodovědného a programátorského zaměření v rozsahu dvou hodin týdně, z nichž v jedné jsou žáci dělení na dvě skupiny.

Výstupy ŠVP	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
	Planimetrie	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukční úlohy (Př-2, Pg-2) 	<i>Procvičování učiva předmětu Matematika</i>
	Funkce	<ul style="list-style-type: none"> Grafy a vlastnosti funkcí Grafické řešení rovnic a nerovnic Exponenciální a logaritmické rovnice Goniometrické vzorce a rovnice (Př-2, Pg-2) 	
	Trigonometrie	<ul style="list-style-type: none"> Trigonometrie obecného trojúhelníku (Př-2, Pg-2) 	
	Analytická geometrie	<ul style="list-style-type: none"> Vektorová algebra Polohové a metrické úlohy Kuželosečky (Př-3, Pg-3) 	
	Stereometrie	<ul style="list-style-type: none"> Polohové a metrické úlohy Objemy a povrchy těles (Př-3, Pg-3) 	
	Systematizace matematiky	<ul style="list-style-type: none"> Definice, věty a důkazy 	

(Př-3, Pg-3)

Předmět: Rozšiřující cvičení z matematiky**Časové a organizační vymezení**

Předmět Rozšiřující cvičení z matematiky je řazen jako jednoletý povinně volitelný předmět ve druhém a třetím ročníku ve třídách přírodovědného a programátorského zaměření v rozsahu dvou hodin týdně, z nichž v jedné jsou žáci dělení na dvě skupiny.

Výstupy ŠVP	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
	Planimetrie	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukční úlohy Konstrukce kružnic (Apolloniovy úlohy) Skládání shodných zobrazení (Př-2, Pg-2) 	<i>Procvičování a prohlubování učiva předmětu Matematika</i>
	Funkce	<ul style="list-style-type: none"> Grafy a vlastnosti funkcí Funkce s absolutními hodnotami Grafické řešení rovnic a nerovnic Exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice (včetně grafického řešení) Přirozený logaritmus Goniometrické vzorce, rovnice a nerovnice (Př-2, Pg-2) 	<i>Aplikační úlohy</i>
	Trigonometrie	<ul style="list-style-type: none"> Trigonometrie obecného trojúhelníku Další trigonometrické věty (Př-2, Pg-2) 	
	Analytická geometrie	<ul style="list-style-type: none"> Vektorová algebra v rovině i prostoru (vektorový a smíšený součin) Polohové a metrické úlohy v rovině i prostoru Úsekový tvar rovnice přímky Kuželosečky Tečny z bodu ke kuželosečce Množiny bodů dané vlastnosti (Př-3, Pg-3) 	

	Stereometrie	<ul style="list-style-type: none"> • Polohové a metrické úlohy • Objemy a povrchy těles (Př-3, Pg-3) 	
	Systematizace matematiky	<ul style="list-style-type: none"> • Definice, věty a důkazy (Př-3, Pg-3) 	

Předmět: **Finanční matematika a bankovníctví**

Časové a organizační vymezení

Předmět Finanční matematika a bankovníctví je řazen jako jednoletý volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku ve třídách všech tří zaměření v rozsahu dvou hodin týdně.

Výstupy ŠVP	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
	Časová hodnota peněz Úročení a diskontování Spoření Umořování dluhu Dluhopisy a jejich ohodnocování Měření rizika investice Finanční trh, bankovní soustava Bankovní produkty Měnová politika, měnové kurzy	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché, složené a smíšené úročení • Krátkodobé, dlouhodobé a kombinované • Úročení bankovních produktů, RPSN 	<i>Člověk a svět práce: Finance, finanční gramotnost</i>

Předmět: **Deskriptivní geometrie I**

Časové a organizační vymezení

Předmět Deskriptivní geometrie je řazen jako jednoletý volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku ve třídách všech tří zaměření v rozsahu dvou hodin týdně.

Výstupy ŠVP	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
	Kótované promítání	<ul style="list-style-type: none"> Zobrazení bodu a přímky Rovina, hlavní a spádové přímky roviny Úlohy v obecné rovině 	
	Mongeova projekce	<ul style="list-style-type: none"> Zobrazení bodu a přímky Rovina, hlavní a spádové přímky Otáčení roviny do průmětny Třetí průmětna 	
	Polohové úlohy	<ul style="list-style-type: none"> Rovnoběžné roviny Průsečnice rovin Průnik přímky s rovinou Průsek trojúhelníků Kolmost přímek a rovin 	
	Metrické úlohy	<ul style="list-style-type: none"> Odchylka přímek Odchylka rovin Odchylka přímky a roviny Vzdálenost bodu od roviny Vzdálenost bodu od přímky Vzdálenost rovnoběžných rovin 	
	Tělesa	<ul style="list-style-type: none"> Hranoly Řez hranolu rovinou Jehlany Řez jehlanu rovinou Průsečík přímky s tělesem 	

Předmět: Deskriptivní geometrie II

Časové a organizační vymezení

Předmět Deskriptivní geometrie II je řazen jako jednoletý volitelný předmět ve čtvrtém ročníku ve třídách všech tří zaměření v rozsahu dvou hodin týdně. Je určen pouze pro žáky, kteří absolvovali volitelný předmět Deskriptivní geometrie I.

Výstupy ŠVP	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
	Kuželosečky – elipsa, hyperbola, parabola Rotační tělesa – rotační válec, rotační kužel – koule a kulová plocha Pravoúhlá axonometrie	<ul style="list-style-type: none"> • Ohniskové definice, vlastnosti • Tečna ke kuželosečce • Konstrukce ze zadaných prvků • Zobrazení válce a kužele • Tečná rovina válce a kužele • Průsečík přímky s válcovou a kuželovou plochou • Rovinné řezy válcové a kuželové plochy • Plášť válce a kužele a jeho rozvinutí • Tečná rovina a rovinný řez koule • Průsečíky přímky s kulovou plochou • Zadání – axonometrický trojúhelník • Základní úlohy a metrické vlastnosti • Zobrazení těles a jejich řezů 	

Předmět: Matematický seminář

Časové a organizační vymezení

Předmět Matematický seminář je řazen jako jednoletý volitelný předmět ve čtvrtém ročníku ve třídách humanitního zaměření v rozsahu dvou hodin týdně.

Výstupy	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
	Rovnice s parametrem Grafy funkcí s absolutními hodnotami Exponenciální, logaritmické a goniometrické nerovnice Komplexní čísla	<ul style="list-style-type: none"> • Lineární a kvadratické rovnice s parametrem • Grafy kvadratických, lineárních lomených, exponenciálních a logaritmických funkcí s absolutními hodnotami • Zavedení a základní vlastnosti komplexních 	

	Systematizace matematiky OPAKOVÁNÍ UČIVA 1.–3. ROČNÍKU	<p>čísel, operace s komplexními čísly, absolutní hodnota komplexního čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geometrické znázornění komplexních čísel, goniometrický tvar, Moivreova věta • Řešení kvadratických rovnic s reálnými koeficienty v oboru komplexních čísel <p>• Definice, věty, důkazy</p> <p>• Procvičování a prohlubování souvislostí</p>	<i>Příprava k profilové maturitní zkoušce</i>
--	---	--	---

Předmět: **Maturitní strategie pro matematiku**

Časové a organizační vymezení

Předmět Maturitní strategie pro matematiku je řazen jako jednoletý volitelný předmět ve čtvrtém ročníku ve třídách všech tří zaměření v rozsahu dvou hodin týdně.

Výstupy ŠVP	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
	Číselné množiny Algebraické výrazy Rovnice Nerovnice Funkce Posloupnosti Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika Planimetrie Stereometrie Analytická geometrie	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava k řešení otevřených i uzavřených úloh, nácvik strategie při psaní testů 	<i>Didaktické testy</i>

Předmět: **Cvičení z matematiky**

Časové a organizační vymezení

Předmět Cvičení z matematiky je řazen jako jednoletý volitelný předmět ve čtvrtém ročníku ve třídách přírodovědného a programátorského zaměření v rozsahu dvou hodin týdně a je povinný pro žáky, kteří chtějí konat profilovou maturitní zkoušku z matematiky.

Výstupy	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
	PROHLUBOVÁNÍ UČIVA 4. ROČNÍKU Limita posloupnosti a nekonečná geometrická řada OPAKOVÁNÍ UČIVA 1.–3. ROČNÍKU	<ul style="list-style-type: none"> Procvičování a prohlubování souvislostí 	<i>Příprava k profilové maturitní zkoušce</i>

Předmět: Diferenciální a integrální počet

Časové a organizační vymezení

Předmět Diferenciální a integrální počet je řazen jako jednoletý volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku ve třídách všech zaměření v rozsahu dvou hodin týdně.

Výstupy	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
<ul style="list-style-type: none"> uveďte vlastnosti funkcí (rostoucí, klesající, omezená, sudá, lichá, periodická, maximum, minimum) formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí řeší aplikační úlohy s využitím znalostí o funkcích načrtne grafy požadovaných funkcí porovná obsahy známých rovinných útvarů porovná objemy známých rotačních těles 	Spojitost a limita funkce Derivace a jejich aplikace Integrální počet a jeho užití	<ul style="list-style-type: none"> Spojitost funkce, limita funkce v bodě, limita funkce v nevlastním bodě, užití limity funkce (asymptoty, tečny) Derivace funkce, užití derivací při vyšetřování průběhu funkce, průběh funkce, užití diferenciálního počtu Pojem primitivní funkce, základní vzorce, integrační metody (metoda per partes, substituční metoda, rozklad na parciální zlomky) Určitý integrál, jeho výpočet, užití integrálního počtu (výpočet obsahu rovinného útvaru a objemu rotačních těles) 	